

Dani Žbontar: EKONOMIJA ALEGORIJE

Dani Žbontar predstavlja tri rada izvedena keramičkom tehnologijom. Ovi radovi nastali su odvojeno i nisu mišljeni kao jedna cjelina. No, unutar ove prezentacije, možemo ih doživjeti kao triptih. Na svakom je primjetna čistoća pristupa, uvijek stroga igra i koncentracija na zaokruživanje pojedinog istraživanja. Sva tri objekta zapravo su kompozicije sastavljene iz više elemenata od koji neki kao da se ponavljaju. No, odmah postaje jasno da su smišljeni uklapaju u pojedinu cjelinu. Tu je instalacija Klupa. Sastavljena je iz keramičkih segmenata koji se vizualno nastavljaju i čine uravnotežen i monumentalan objekt od dvanaest kocki čije gornje horizontalne površine spajanjem načinjavaju valovitu plohu. Drugi rad također je sastavljen iz dijelova. Pred nama je podastri travnjak izveden vlaknastim strukturama koje podražavaju izgled busenja trave. Treći rad sastoji se od šupljih kruglih formacija nalik na balone. Plavi tonovi koji prevladavaju asociiraju ideju zraka, visina, otvorenih prostora.

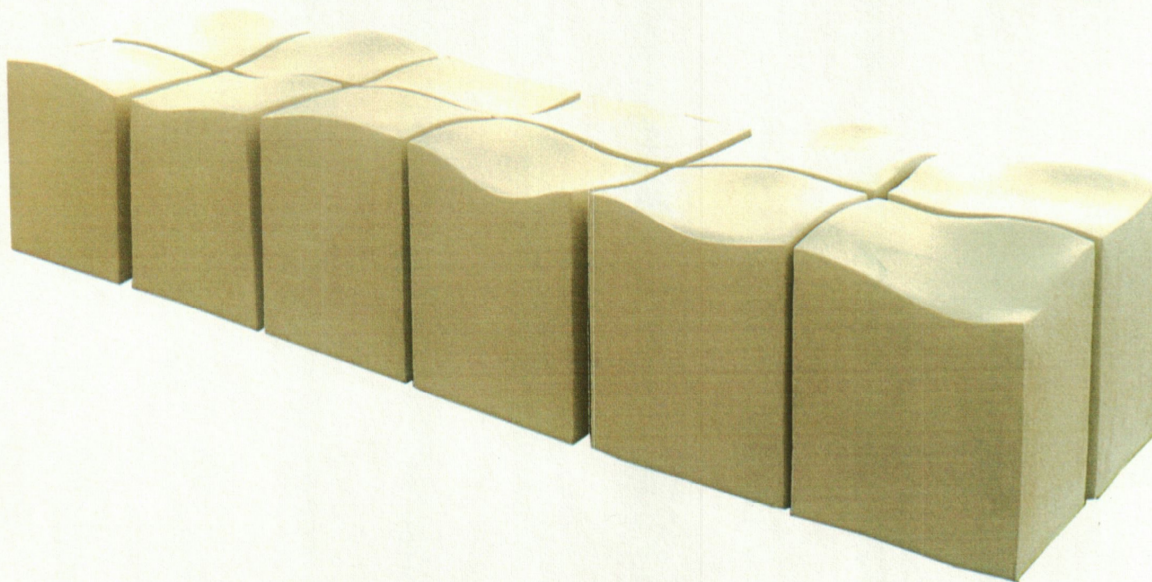
Situacije su čitljive iako segmenti djeluju kao apstraktne kompozicije. Autorica ne prepušta slučajnosti građenje objekata. Nakupine oblika / ideja kombinirane su promišljeno. Ograničavajući se na jednostavan postupak ona preskače sve što bi remetilo osnovnu željenu formu. Svi predmeti su stilizirani, očišćeni od viška detalja. Koloristički su ujednačeni a jedini pomaci su unutar plemenitih tonskih određenja. Umjetnica promatraču nudi vizualiziran stav o predmetu moguće funkcionalnosti.

Ove predmete autorica postavlja u područje bijeline galerijskog mira. Strategija ove prezentacije signira odnos „bijele kocke“, kao idealnog miljea za prezentiranje umjetničkih radova, i životnog prostora. Radovi, unijeti u neutralne proporcije galerije, sugestivno aktiviraju prostor. Nameće se

Umjetnica park uvodi u galeriju. Galerija je realna, park je irealan. Ili obrnuto? Bijela kocka služi joj kao poprište sučeljavanja.

Dani Žbontar nudi promišljanje o prevrednovanju stvari po obliku i po smislu. Ona ruši tradiciju odnosa prema motivu, propituje kvalitativnost materijala i pristupa oblikovanju. Rezultati su upečatljivi po obliku i asocijativni po značenju. Igra vlasti trave, uvjetovana snopom svjetlosti, odsjaj traži u našoj spoznaji. Ideja klupe podsjeća nas na igru, odmor, emocije. Sferni oblik govori o takodi, igri, ideji, uzletu. Izvedene forme su sažete i zatvorene ali asociiraju prozračnost i prostor. Odnos tonova i rasteri površina koje grade objekt, usklađeni su. Oba faktora imaju podjednaku vrijednost. Svaki razigraniji pristup kreiranju uveo bi nove konotacije. Umjetnica svjesno ostaje unutar samozadanog sklada, zanemarujući mogućnosti dosjetke.

Nizanje segmenata te njihov znalački odmjeren suodnos donosi metamorfozu elementarnog oblika u ritam. Umjetnica kao da promišlja tijek vremena. Nudi nam trenutak opuštanja, odmora, odaha. Dubložnost pojma trenutak i njegov obim, značenje i definicija, mogu se različito interpretirati. Trenutak može biti konvencionalno tumačen, sekundom,

asocijacija nadrealnog parka, perivoja: klupa, travnati pod, baloni. Samo što ne čujemo vesele povike djece. Na provjeri je neutralnost / definiranost prostora uvođenjem jednog u drugi. Umjetnica park uvodi u galeriju. Galerija je realna, park je irealan. Ili obrnuto? Bijela kocka služi joj kao poprište sučeljavanja.

Dani Žbontar nudi promišljanje o prevrednovanju stvari po obliku i po smislu. Ona ruši tradiciju odnosa prema motivu, propituje kvalitativnost materijala i pristupa oblikovanju. Rezultati su upečatljivi po obliku i asocijativni po značenju. Igra vlasti trave, uvjetovana snopom svjetlosti, odsjaj asocijacija nadrealnog parka, perivoja: klupa, travnati pod, baloni. Samo što ne čujemo vesele povike djece. Na provjeri je neutralnost / definiranost prostora uvođenjem jednog u drugi.

danom, godinom, a može biti personaliziran i sveden na doživljaj individualnog saznanja. Od toga ovisi kakva će relacija biti uspostavljena u procesu komunikacije umjetnika, promatrača i djela. Vrijeme kao da ne prolazi brojanjem sati i godina. Vrijeme prolazi tijekom svih promjena. Tijek je pretvoren u stanje. Tiha napetost igre bilježi se u dojmu.

Umjetnica nas zove na klupu, u park, na relaksaciju. Svjesna je da je vrijeme naporno. Uvrježeni načini pogleda na svijet urušavaju se jedan za drugim. Dramatična se promjena diskursa zapadne civilizacije događa među običnim ljudima koje je kriza odmakla od dosadašnjeg načina života. Ideja gomilanja materijalnih dobara koja garantiraju komfor, a koja karakterizira zapadna društvena uređenja i religije, gubi dah. Bankarsko administrativni, socijalno nepravedni sistem nalazi se pred slomom. Za to vrijeme fizičari / filozofi, fraktalima, bozonima i spoznajama redefiniiraju realnost. Oni ne mijenjaju svijet revolucijom ali mijenjaju doživljaj okoline i odbacuju načine ponašanja koja su zapadni kapitalizam i vjere stoljećima ruku pod ruku zlorabili. Tope se ovisnosti u koje smo skoro povjerovali. Univerzum više u našim shvaćanjima ne funkcioniira kao mašina prema Newtonovoj teoriji već kao polja energija koje se pojavljuju u različitim oblicima. Morfološka polja preklapaju se sa znanstvenim spoznajama kvantne fizike. Čovjek, osoba više nije kemijska reakcija već energetski naboj. Umreženost svega uvjetuje i nas same. Ali, netko i dalje mora uzgajati jabuke i sašiti hlače. Netko, tko će na klupi u parku, strasno zagrliti i poljubiti voljeno biće.

Prostor predmeta izložen je prostoru vremena. Shodno pomaku u percepciji, potrebno je staru riječ promatrač zamijeniti novim pojmom: sudionik. Uvođenjem iskustva promatrača i poštujući utjecaj i interakciju između promatrača i promatranja, otvaraju se nova shvaćanja o našoj spoznaji. Jer, jedina konstanta u osviještenom shvaćanju svijeta jest promjena, i to u obliku nelinearnog procesa. Svi predmeti Dani Žbontar sastavljeni su od dijelova. Čini nam se da bi ih mogli presložiti. Umjetnica u nama pobuđuje potrebu i želju za igrom, za slaganjem, za mijenjanjem doživljaja. Pobuđuje potrebu za promjenom svijeta. Igra u svojoj biti to inicira. Igra, ritam, ritual. Nepravedan svijet, ritmičnim rasporedom pretpostavlja nalet indignacije. Odmorimo se. Slutnja i ludička kreacija postaju saveznici.